

Motion till riksdagen

1988/89: Kr266

av Hans Dau (m)

Ett landsarkiv i Umeå

I arkivutredningens betänkande "Öppenhet och minne" (Sou 1988:11) vars utredare varit (nu avlidne) professor Pär-Erik Back, Umeå, framgår att nya landsarkiv föreslås inrättade i Karlstad och Umeå. Utredaren förordar även att landsarkivorganisationen utbyggs med sikte på att småningom ge varje län ett landsarkiv.

Statens arkivstyrelse har också yttrat sig om förslaget att tillskapa nya landsarkiv och har sett särskilt positivt på ett nytt landsarkiv i Umeå.

Krafter är i gång, som av regionalpolitiska skäl vill lokalisera ett nytt landsarkiv för norra Sverige på annan plats än Umeå.

Argumenten för Umeå är emellertid mycket övertygande av praktiska, rationella skäl: I Umeå finns landets femte universitet med en stor forskarpotential. Samhällsvetare och humanister arbetar inom forskarprojekt, avhandlingsarbeten, 3-betygsuppsatser, ofta med arkivmaterial där som grund såväl äldre som nutida arkivmaterial nyttjas.

Att uppsöka landsarkivet i Härnösand är för dessa Umeåforskare oftast ett måste. Men det innebär stora ekonomiska utlägg att vistas i Härnösand. Forskare och studenter har inga traktamenten att tillgå. Allt skall betalas ur egen ficka. Detta i sin tur innebär att man hindras i sin forskning. Det händer i princip varje dag år ut och år in att forskaren inte når sitt arkivmaterial. Den kontinuerliga kontakten med arkivmaterialet är ovärderlig.

Ett nytt landsarkiv förlagt till Umeå skulle få utomordentligt positiva följder. Universitetet skulle få ett livgivande och nödvändigt historiskt samhällsmaterial för sin forskning inom humanistiska ämnen som etnologi, historia, nordiska språk, konstvetenskap, inom samhällsvetenskaper som ekonomisk historia, geografi och pedagogik, sociologi och statsvetenskap. Även naturvetenskapen, t.ex. socialmedicin och näringsforskning, bara för att nämna några ämnen, har mycket att hämta från ett landsarkiv.

Landsarkivet i Umeå skulle få ett självklart komplement i det forskningsarkiv, som redan finns inrättat inom Umeå universitetsbibliotek. Forskningsarkivet är ett embryo till ett landsarkiv.

För forskningen vid Umeå universitet och för samhällsstudier är inrättandet av ett landsarkiv av allra största vikt.

Det ovan framförda ger belägg för hur angeläget det är att utredningens förslag genomförs och att regeringen i budgetpropositionen 1990/91 förelägger riksdagen förslag härom.

Hemställan

Mot. 1988/89
Kr266

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anføres om inrättande och lokalisering av nytt landsarkiv i Umeå.

Stockholm den 24 januari 1989

Hans Dau (m)